

Almere-Haven, het begin van Almere

Almere, nieuwe stad?

Met het slaan van de eerste paal voor de woningbouw in Almere start formeel de bouw van deze nieuwe stad.

Alweer een nieuwe stad. De jongste in een lange reeks van nieuwe steden, die hier zowel als elders in de wereld zijn gesticht.

In tegenstelling tot wat wel wordt aangenomen, zijn de Hollandse steden, ook al omdat de bodemgesteldheid en de waterhuishouding daartoe dwongen, veelal niet spontaan ontstaan en 'organisch' gegroeid. Integendeel, zij zijn bewust gesticht en in de eerste tijd van hun bestaan ontwikkeld volgens een weloverwogen plan.

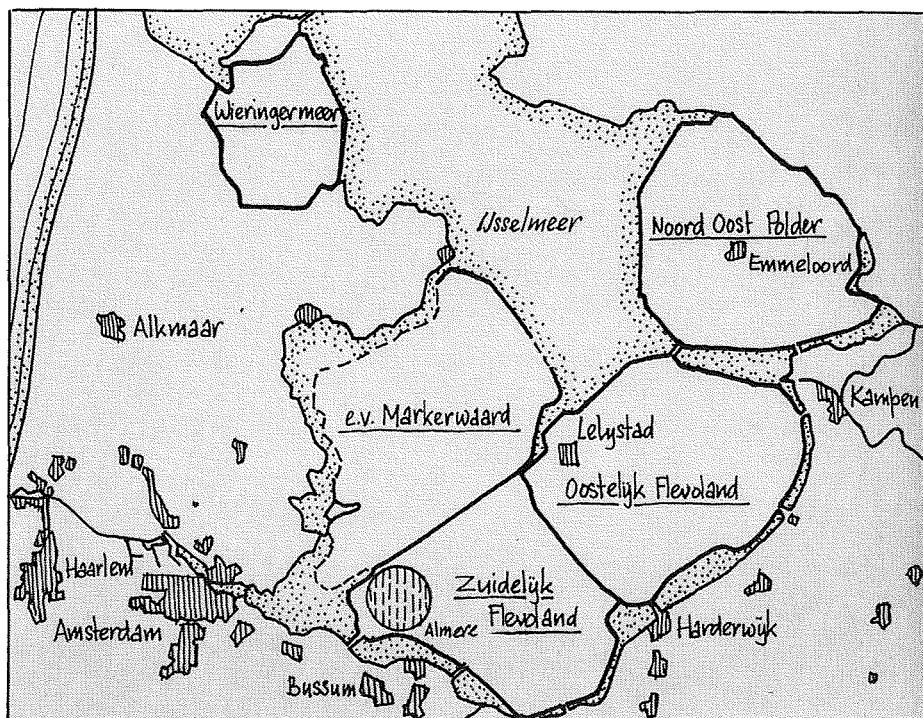
Het zijn juist die welbewust aangelegde kernen van de Hollandse steden die ons nu, na zoveel eeuwen en onder zo verschillende omstandigheden, aanspreken als voorbeelden van harmonie. En het zijn juist de in de negentiende eeuw spontaan gegroeide onderdelen van de steden die deze oude kernen omringen en verstikken.

In die zin past de planmatige voorbereiding van een nieuwe stad in een nieuwe polder in een goede Hollandse traditie. Een traditie die in de vorige eeuw al te lang is veronachtzaamd.

Almere past ook in een andere traditie, die omstreeks de laatste eeuwwisseling inzette met een boek van de Engelsman Ebenezer Howard. Howard houdt een pleidooi voor het zoeken van een stadsvorm die de kwaliteiten van het platteland combineert met die van de stad. Zijn boekje, getiteld 'Tomorrow a peaceful path to social reform' is een bron van inspiratie voor de stedenbouw in het West-Europa van de twintigste eeuw.

Almere is ontworpen ter leniging van de ruimtenood in Amsterdam en Het Gooi. Maar een stad is meer dan een stedenbouwkundig antwoord op een ruimtelijk probleem. Almere behoort ook en misschien wel juist een bijdrage te leveren aan de oplossing van allerlei maatschappelijke problemen op het oude land.

Op dit punt bestaan helaas weinig tradities en algemeen aanvaarde uitgangspunten. De samenleving van Almere zal zelf haar weg moeten zoeken. Aan de opbouw van die samenleving worden daarom hoge eisen gesteld. De tijd zal leren of Almere in dit opzicht niet alleen een jonge stad maar ook werkelijk een nieuwe stad zal zijn.

Hoe ziet Almere-Haven er uit?

Almere wordt een grote woon-, werk- en recreatiestad in de zuidwesthoek van de polder Flevoland; schuin tegenover Amsterdam en Het Gooi. Almere zal bestaan uit meerdere kernen, ingebed in rijk geschakeerde groengebieden. Met de bouw van de eerste kern, Almere-Haven, is inmiddels begonnen. Almere-Haven ligt aan het Gooimeer, een paar kilometer van de brug tussen Flevoland en Het Gooi (bij Muiderberg).

Het structuurschema (inrichtingsplan) voor Almere-Haven voorziet in 20.000 tot 25.000 inwoners, die er de komende 10 jaar worden gehuisvest. Hoe ziet nu dat structuurschema eruit?

Almere en het achtergelegen landelijk gebied zullen bereikbaar zijn voor de watersport vanuit het Gooimeer via een haven en een sluis. Een buitendijks opgespoten 'voorland' breekt de harde kustlijn en biedt recreatieve mogelijkheden op de grens van land en water. Op dit 'voorland' komt beplanting ter bescherming tegen de meestal heersende zuidwesten wind. Het centrum ligt aan het water. De aantrekkelijke ligging onderstreept het karakter van centraal ontmoetingspunt voor ieder-

een die in Almere-Haven woont en werkt.

Een belangrijk uitgangspunt van het structuurschema is dat 90% van de inwoners minder dan 5 minuten lopen van het openbaar vervoer moet wonen. Het openbaar vervoer beschikt binnen Almere over een eigen baan en zal voorlopig Almere-Haven verbinden met Amsterdam, Het Gooi en Lelystad. Met de groei van Almere kan het zich ontwikkelen tot een intern openbaar vervoersnet binnen geheel Almere.

De eerste jaren verzorgen autobussen het vervoer. Te zijner tijd kunnen eventueel ook trams of automatisch geleide vervoersmiddelen de taak van de bussen overnemen.

De halteplaatsen liggen middenin de buurten. De belangrijkste voet- en fietspaden komen er samen. Bij de halte komen een beschutte wachtplaats, een telefooncel, een brievenbus en een fietsenstalling.

De afstanden worden in Almere-Haven zo kort mogelijk gehouden. Dit betekent een concentratie van inwoners rondom het centrum en de voorzieningen. En om zoveel mogelijk beschutting te bieden tegen weer en wind komt

langs de hoofdroutes gesloten bebouwing.

De hoofdontsluitingswegen voor de auto worden zo gelegd, dat ze niet als een barrière werken. Zo kan de bevolking die voor de dagelijkse verzorging is aangewezen op het centrum daar komen zonder een hoofdontsluitingsweg te kruisen. Als fietsers en voetgangers wel een hoofdontsluitingsweg moeten kruisen, gebeurt dit ongelijkvloers. Fietsers en voetgangers blijven dan op de begane grond.

Binnen de woongebieden en het centrumgebied heeft geen scheiding van verkeerssoorten plaats. De meeste woningen en voorzieningen zijn tot op korte afstand per auto bereikbaar (bedienend verkeer!). Wel zal de auto zoveel mogelijk ondergeschikt zijn aan de voetganger en de fietser. Parkeren

wordt mogelijk op niet al te grote parkeerplaatsen.

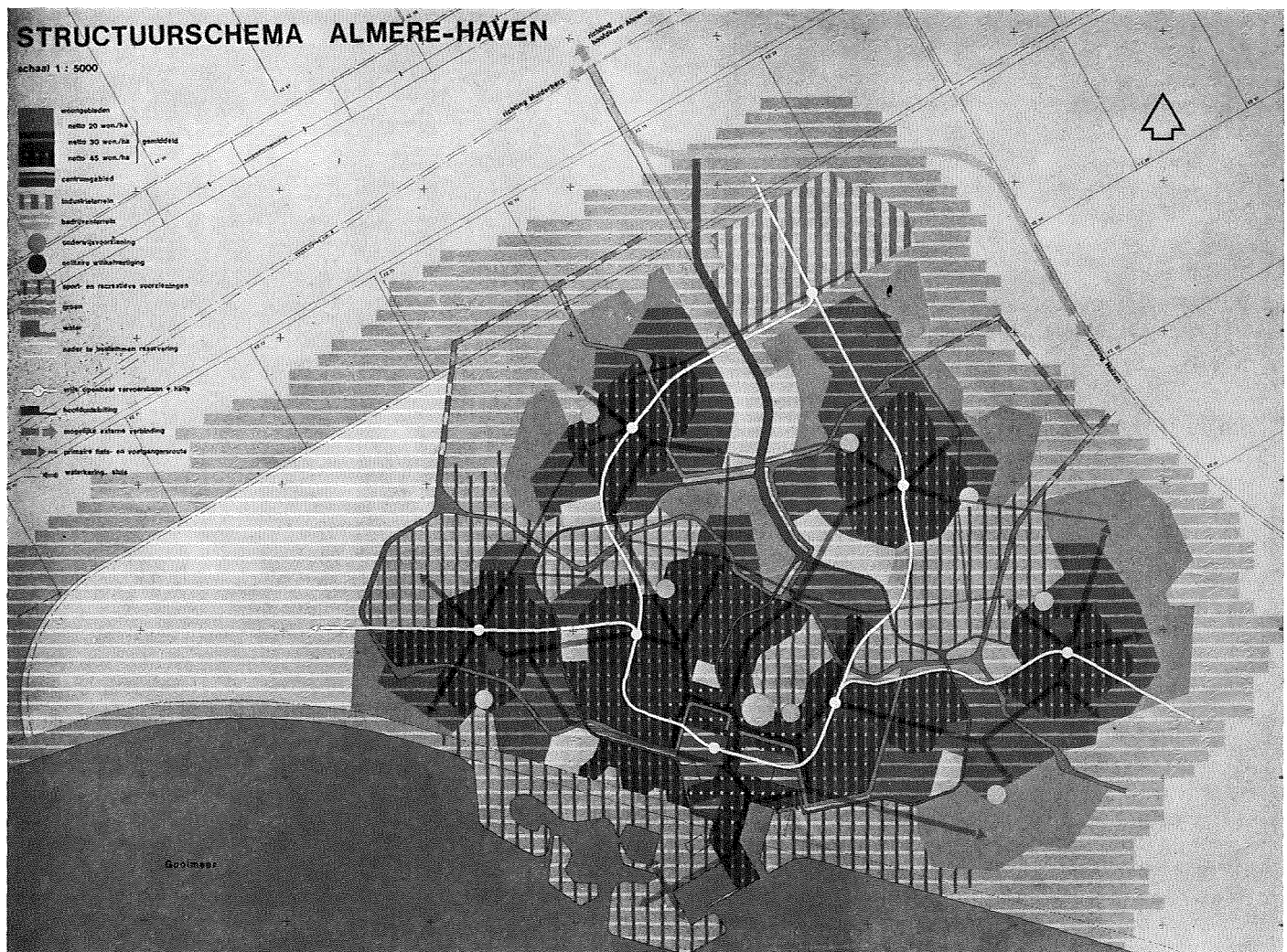
Het centrum is opgezet als een bijzonder soort woongebied en sluit zo direct mogelijk aan bij de omringende woningen. Zowel winkels en kantoren als niet-commerciële voorzieningen krijgen er een plaatsje. Per 1.000 à 2.500 inwoners, die op méér dan 800 m van het centrum wonen, komen een of meer winkels in de nabijheid van een halte van het openbaar vervoer en aan een fiets-/voetgangersroute. Aan deze routes liggen ook de kleuter-/basischolen.

Aan de rand van Almere-Haven komt een industrieterrein voor bedrijven, die moeilijk te combineren zijn met de directe woonomgeving. Daarnaast worden kleinere bedrijventerreinen gespreid over geheel Almere-Haven. De

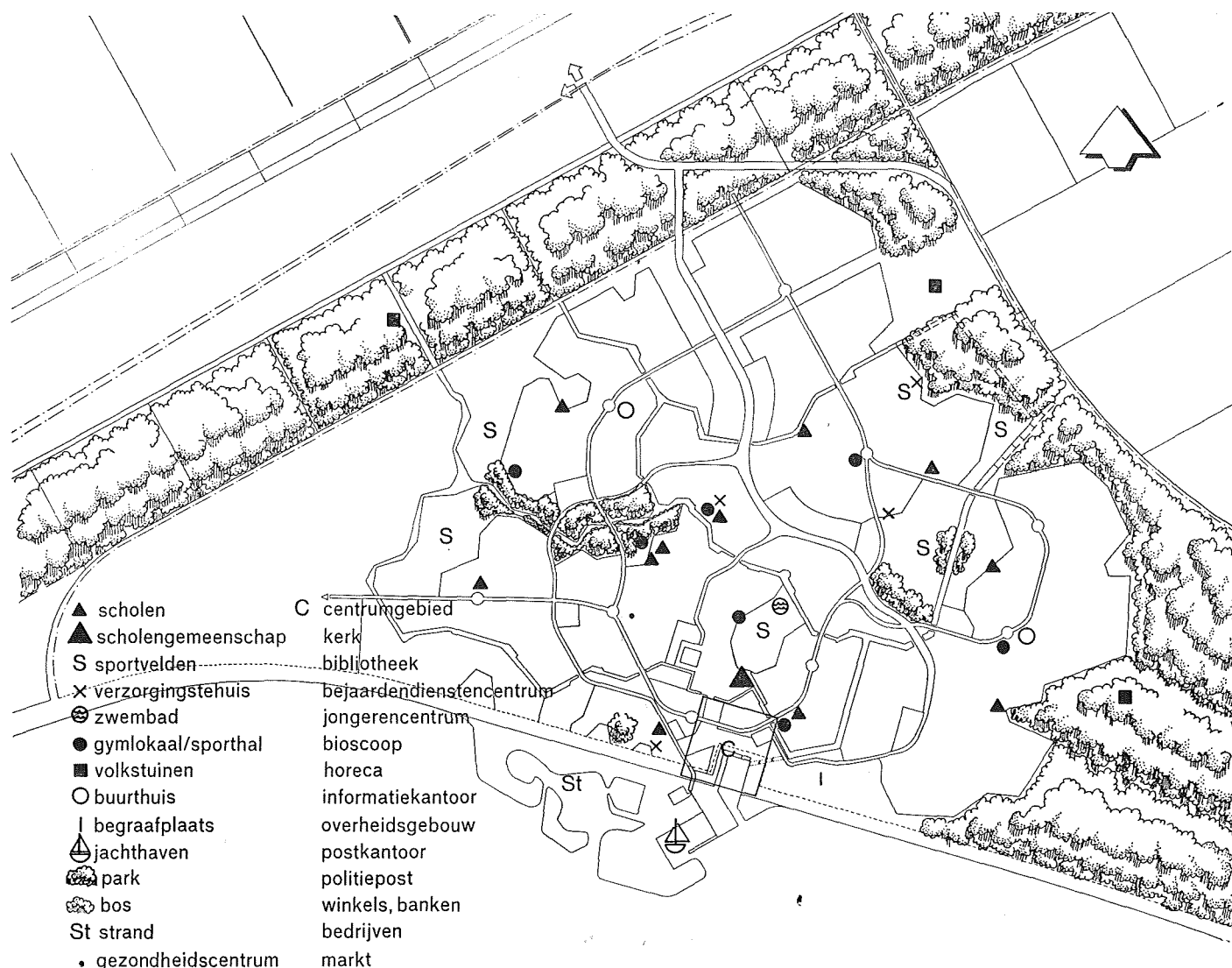
meeste arbeidsplaatsen liggen binnen 5 minuten lopen van een halte van het openbaar vervoer.

Een ander uitgangspunt is dat de inwoners binnen 5 minuten lopen van hun woning groenvoorzieningen moeten aantreffen. Om dit te bereiken zullen groene 'lobben' diep in het woongebied doordringen. In deze lobben komen recreatieve voorzieningen zoals bijv. sportvelden, een stadspark en buurt- of wijkparkjes.

Op deze wijze vinden 20.000 tot 25.000 bewoners binnen een straal van 1500 m rondom het centrum een verscheidenheid aan woonmilieus. Van (klein)-stedelijk wonen in de directe nabijheid van het centrum, de haven en het Gooimeer, tot het wonen aan de stadsrand bij het omliggende landschap.

Voorzieningen

Voorzieningen in Almere-Haven

Welzijn

Voorzieningen ter bevordering van het welzijn nemen in Almere-Haven een belangrijke plaats in. Het plezier om in Almere-Haven te wonen hangt niet alleen af van de woning en woonomgeving, maar ook van allerlei andere voorzieningen.

De oudere jeugd krijgt een aparte ruimte in het centrum van Almere-Haven. Dit centrum is via (brom-)fietsroutes goed bereikbaar. Voor de jongere jeugd komen in de wijken van Almere-Haven ruimtes. Gedacht wordt aan twee jeugdcentra en een aantal ver-

plaatsbare keten.

De volwassen inwoners van Almere-Haven krijgen eveneens ruimtes voor vrijetijdsbesteding; zowel in het centrum als in de wijken.

Voor de oudere inwoners wordt gedacht aan de 'Amsterdamse' opzet, nl. wijkposten voor bejaarden. Uitgangspunt daarbij is dat de ouder wordende mensen zoveel mogelijk gebruik moeten kunnen maken van de voorzieningen die er al zijn.

Op dit moment is er nog geen definitief besluit genomen over de opzet van de gezondheidszorg in Almere-Haven. De

gedachten gaan uit naar een aantal gezondheidscentra, waarin wijkverpleging, huisartsen, maatschappelijk werkers en anderen werkzaam zijn. In ieder geval is er al een huisarts en een apotheek. Vanuit Lelystad wordt gezorgd voor zaken als wijkverpleging en maatschappelijk werk. Diverse instanties houden al regelmatig spreekuur in Almere-Haven.

Betrokkenheid van de bewoners bij wat er in de eigen buurt of woonkern gaande is, is van groot belang voor het welzijn van de bewoners.

Sport

Verschillende sportvoorzieningen zijn al in aanleg. Gewerkt wordt aan enkele sportvelden, een verhard veld en een gymnastieklokaal. Vrij snel kunnen de bewoners de meest voorkomende sporten beoefenen.

Voor het seizoen 1977/1978 kunnen de bewoners beschikken over de eerste sportvelden in het sportpark van Almere-Haven. Daar komt gelegenheid voor voetbal, hockey, korfbal, handbal, atletiek en tennis. De velden komen in een park waar gewandeld, gespeeld en getrimd kan worden. Dit park is vooral bedoeld voor de buurtbewoners. Enkele jaren later zal een tweede sportveldencomplex in gebruik worden genomen aan de westkant van Almere-Haven.

In totaal krijgt de stad 11 voetbalvelden, 3 hockeyvelden, 2 korfbalvelden, 1 honkbalveld, 2 handbalvelden, 1 atletiekbaan en 8 tennisbanen, zij zijn niet alleen bedoeld voor de verenigingen, maar ook voor ongeorganiseerde (recreatie)sporters.

Sporthal

Ook de binnensporten krijgen de nodige voorzieningen. Over de hele plaats verspreid komen gymnastieklokalen, die ook na de schooluren gebruikt kunnen worden. In het stadspark ten noorden van het centrum komt een sporthal. Zowel scholen, verenigingen als recreatiesporters kunnen daarvan gebruik maken.

Naast deze sporthal liggen een veld voor schoolsport, manifestaties en ongeorganiseerde sport en een zwembad. Er komt ook een buitenbad, dat 's zomers gebruikt kan worden. De kinderen van de basisschool kunnen er zwemles krijgen.

Jachthaven

Almere-Haven heet niet voor niets Almere-HAVEN. Dat bewijst de jachthaven, die buiten de dijk zal worden aangelegd. Voor boten die vanaf het Gooimeer de polder in willen varen, komt er nog een kleine haven. Daar kan men voor een korte tijd aanleggen. De aanleg en inrichting van deze haven zal echter nog enige tijd vergen.

Onderwijs

Vanaf de eerste dag kunnen de kinderen in Almere-Haven naar school. De kleuterschool en de basisschool zullen per buurt in één gebouw worden ondergebracht.

De eerste school voor kleuter/basisonderwijs telt 9 lokalen en een gemeenschappelijke ruimte, waar alle lokalen omheen liggen. Voordelen van deze opzet zijn, dat de overgang van kleuterschool naar basisschool geleidelijker kan verlopen en dat veel activiteiten gezamenlijk kunnen worden ondernomen.

In totaal krijgt Almere-Haven 10 à 12 scholen. De kinderen wonen niet meer dan 5 minuten lopen van school. Ze hoeven geen gevaarlijke autoweg over te steken.

Voor de oudere kinderen in de leerplichtige leeftijd is ruimte gereserveerd voor een school voor voortgezet onderwijs, waar o.a. een L.T.S., huishoudschool, H.A.V.O. en/of atheneum een plaats kunnen krijgen. Gepoogd wordt zo spoedig mogelijk te beginnen met een brugklas, waarna de volgende jaren met de 2e, de 3e klas enz. kan worden begonnen. De leerlingen kunnen gymnastiekonderwijs en zwemles krijgen in nog te bouwen gymnastieklokalen en het zwembad.

Voor andere vormen van onderwijs zullen de kinderen voorlopig naar Het Gooi of Amsterdam moeten reizen.

De Flevodienst verzorgt al halfuurs diensten naar Bussum en Amsterdam.

Wie voert het werk uit?

Overheid en bestuur zijn in het jonge Flevoland wat anders georganiseerd dan op het 'oude land'. Eenvoudig gezegd komt het hier op neer:

De Directie der Zuiderzeewerken (ZZW) maakt de polder, pompt het water eruit en zorgt voor de waterstaatkundige werken.

De Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) richt de drooggevalen polders in en brengt ze tot ontwikkeling. De bouw van Almere vormt — net als de bouw van Lelystad — een onderdeel van deze taak. Binnen de RIJP is voor dit project een speciaal bureau ingesteld: het projectbureau Almere.

Het openbaar bestuur in Flevoland (uitgezonderd de gemeente Dronten) berust bij de landdrost, het dagelijks adviescollege en de adviesraad van het openbaar lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders (ZIJP). De ZIJP zorgt o.m. voor zaken als onderwijs, gezondheidszorg en welzijnsvoorzieningen.

RIJP en ZIJP tesamen zijn als het ware de voorlopers van een eventueel straks in te stellen gemeente.

Net als Lelystad krijgt Almere-Haven kleuter- en basisscholen in één gebouw

De eerste woningbouw

Almere-Haven krijgt uiteindelijk 20.000 à 25.000 inwoners. Daarvoor moeten in betrekkelijk korte tijd ruim 7.000 woningen worden gebouwd.

De woningbouw in Almere-Haven begon op 30 september 1975. In november 1976 kregen de eerste bewoners de sleutels van hun woningen. De oplevering gaat constant door. Het aantal jaarlijks te bouwen woningen zal toenemen.

In 1980 zullen er dan ongeveer 4000 huizen staan. Dit zijn de planningscijfers voor de woningbouw, die de overige activiteiten in en om Almere-Haven onbelangrijk lijken te maken.

Niets is echter minder waar. Hoewel de woningen vanzelfsprekend de nodige aandacht vragen, zijn het niet de

enige voorzieningen die ten behoeve van de eerste bewoners worden getroffen. De inwoners moeten er immers ook kunnen werken en recreëren.

Almere-Haven eerste fase

Behalve in het eerste deel van het centrum, waarin ruim 100 woningen zijn opgenomen, is de woningbouw in 3 andere gebieden van Almere-Haven gestart. Deze gebieden liggen zó, dat zij tezamen met het eerste deel van 't centrum het stadspark omzomen en spoedig een afgerond, veelzijdig woonmilieu kunnen vormen (zie blz. 10 en 11).

Achtereenvolgens wordt in dit hoofd-

stukje aandacht besteed aan de 4 deelgebieden van de eerste fase:

- Fase I Oost;
- Fase I West;
- Fase I Noord;
- Fase I Centrum.

Na de realisering van de 1e fase zal de groei van Almere-Haven voornamelijk naar buiten toe plaatsvinden. Tegelijkertijd wordt het centrumgebied uitgebreid. Eerst gaat die groei in noordelijke richting — de verbinding met het industrieterrein 'De Steiger' —, vervolgens in oostelijke richting en tenslotte naar het westen. Daar liggen ook nog mogelijkheden voor bijzondere bestemmingen of uitbreidingen.

Een fragment van het woningbouwplan Fase I Oost; het ontwerp is van architect J. van Stigt

Fase I Oost

Ten oosten van het park zijn 320 woningen ontworpen door architect J. van Stigt. Dit wijkje wordt doorsneden door een busbaan. Er komt een bushalte met daarbij onder andere een fietsenstalling. De wijk wordt aan de oost- en noordzijde begrensd door een gracht met groenstroken.

De woningen vormen halfopen, vierkante bouwblokken met hoven in het midden en straatjes ertussen. Het zijn overwegend eengezinshuizen, maar op de hoeken van de blokken liggen ook kleine etagewoningen; deels op de begane grond, deels op de eerste verdieping. De hoeken van de blokken liggen bij elkaar en vormen pleintjes.

Van pleintje naar pleintje lopen straten met een openbaar karakter (bijvoorbeeld de route voor fietsers en voetgangers naar het centrum) of met een meer privé-karakter, zoals de zijstraatjes aan deze route.

Straatbeeld

Het verschil in karakter komt tot uiting in het straatbeeld: schuurtjes en voortuintjes en smalle maten bij meer privé-gebieden en vlakke gevels met loggia's, ruimere maten en overwegend stenige afwerkingen in de meer openbare gebieden. De meeste binnenhoven in de half gesloten bouwblokken zijn voorzien van tuinen. Aan de noordzijde zijn echter op enkele plekken ook straatjes met voorerven en in het midden tussen de tuinen liggen ook verharde speelplaatsjes.

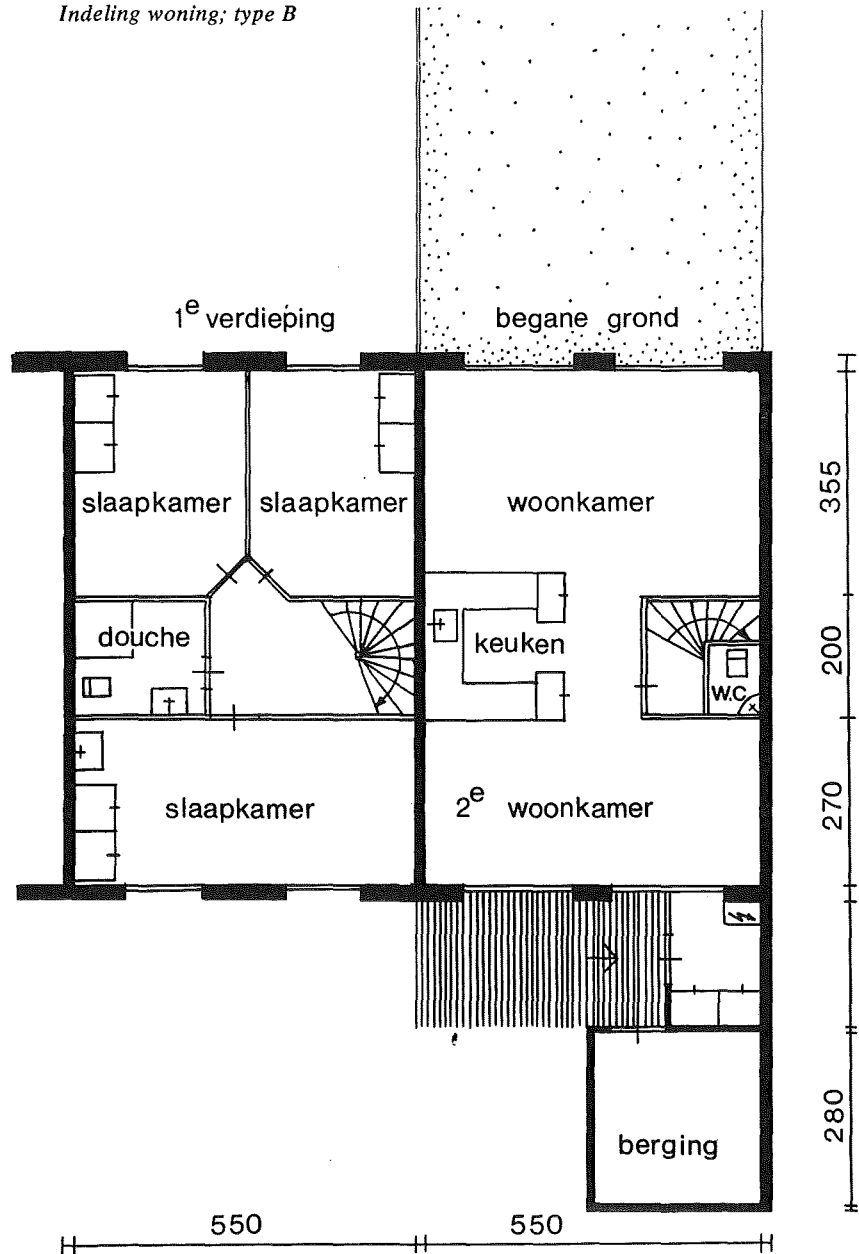
Ieder binnenhof krijgt door zijn ligging en indeling een eigen karakter.

Aan de randen van de wijk zijn enkele terreintjes bestemd voor moestuinen, die door bewoners gehuurd kunnen worden.

Een openbare kleuter/basisschool met 9 klassen ligt tussen de woonbebouwing. Aan de ene zijde grenst de school aan het park, aan de andere zijde aan het plein bij de bushalte. Het plein wordt ook als schoolplein gebruikt; het park voor een stukje als schooltuin en in zijn geheel als spelen- en sportgebied.

Er zijn parkeerterreintjes, elk voor ongeveer 20 auto's, op korte afstand van de woningen. Het autoverkeer in de wijk wordt beperkt tot het hoognodige. Wel is iedere woning met de auto bereikbaar.

Indeling woning; type B

Woningtypes Fase I Oost	Type	Aantal kamers	Aantal	
	A	4	79	56 met kap
	A 1	4	34	
	A 2	5	37	
	B	4	14	
	B 1	5	6	
	C	4	22	
	D	5	8	4 met kap
	E	3	98	9 met kap
	F	3	4	
	G	6	12	2 met kap
	GP	4	6	
			Totaal	320

Fase I West

De wijk ten westen van het park werd ontworpen door ir. A. Mastenbroek. Deze wijk wordt vooral gekenmerkt door de voetgangers-/fietsroute van het centrum richting noord en door de autoroute (centrale hoofdontsluiting) naar het centrum. Dit wijkje omvat zo'n 360 woningen.

Aan de westzijde gaat het wijkje over in een woonwijk die nu nog in ontwerp is. Aan de noordzijde vormt een stadsgracht de grens. Langs de fiets- en voetgangersroute komt geknikte rijenbebouwing. Deze bebouwing is tevens de afscherming van de centrale ontsluitingsweg.

Lintbebouwing

Gekozen is voor gesloten bouwblokken (lintbebouwing) met korte bouwblokken van 4 woningen als aanvulling. Ook dit plan bevat een grote woningvariatie (in grootte, in hoogte van 2-4 lagen, in inrichting enz.), verschillende parkeeroplossingen en diverse verdelingen tussen openbare en privé-terreinen.

Vlak bij het centrum staan ongeveer 50

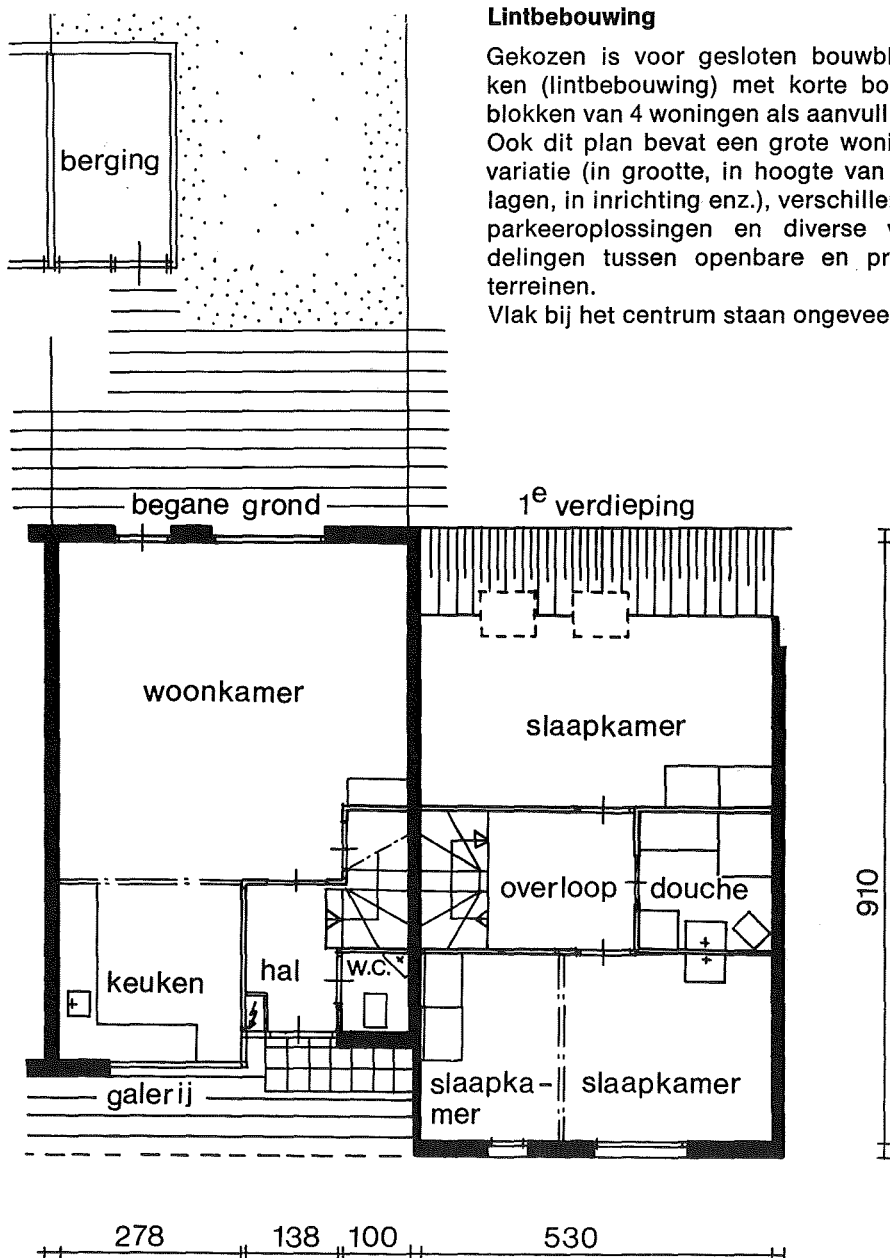
woningen aan een galerij op de eerste verdieping. In plaats van een tuin hebben deze woningen een terras. Kenmerkend voor de zone dicht bij het centrum zijn de 'onderhuizen', die als woning of als atelierachtige bedrijfsruimte kunnen worden gebruikt. De bedrijfjes vormen dan een van de uitlopers van het centrum in het woongebied.

Ook kleine woningen

In dit plan zijn eveneens een honderdtal kleine woningen opgenomen, die geschikt zijn voor bewoning door bejaarden, kleine en onvolledige gezinnen, alleenstaanden en werkende jongeren.

Tussen de rijenbebouwing en het park liggen de woningen, gegroepeerd in korte rijtjes aan smalle straten. Er ontstaat een grillige overgang naar het stadspark, dat met korte uitlopers het woongebied binnendringt. In het stadspark, direct tegenover de woningen treffen we de sporthal en het zwembad aan. Het parkeren geschiedt, net als in Fase I Oost, in kleine groepjes.

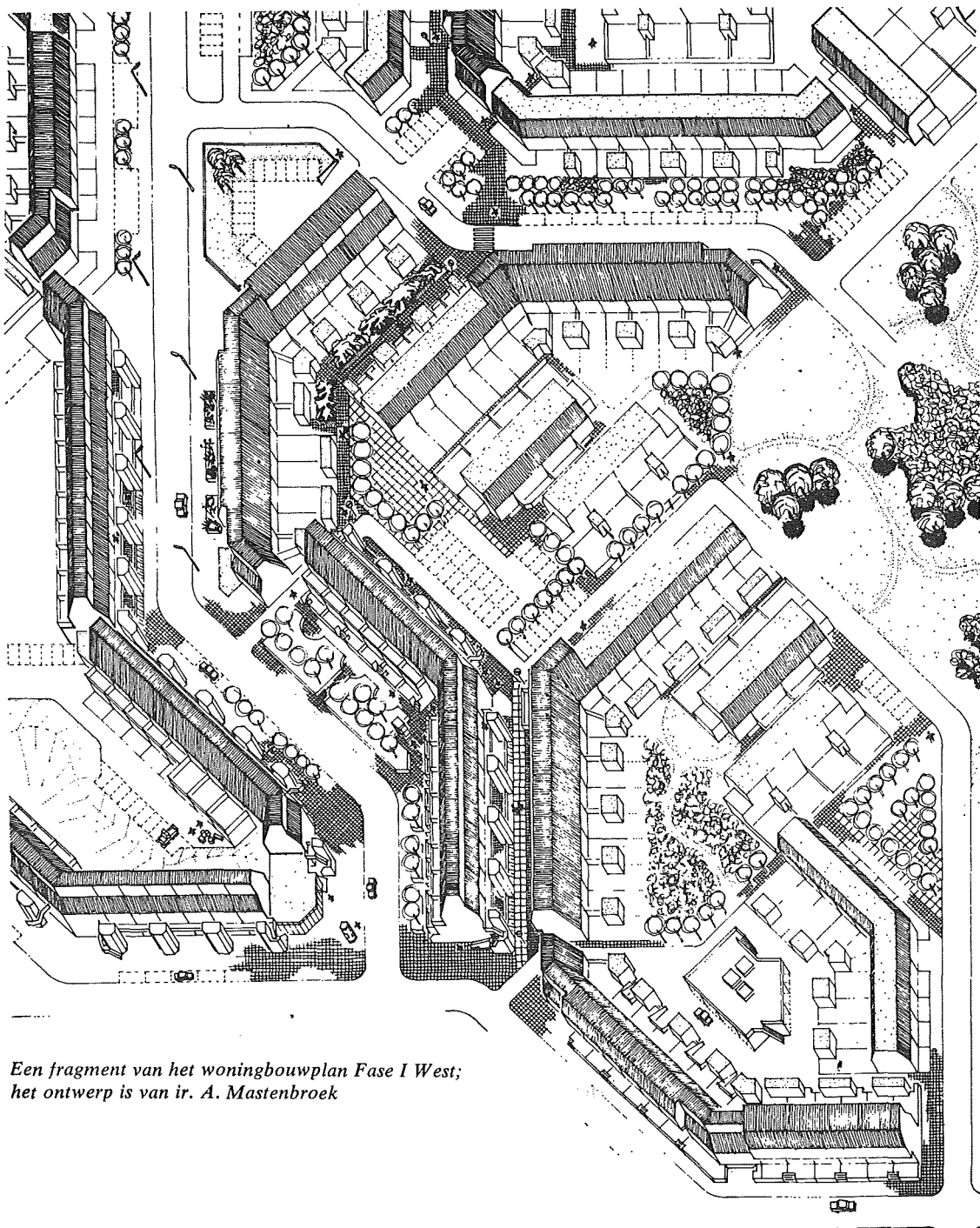
Indeling woning; type H 2

Woningtypes Fase I West

Type	Aantal kamers	Aantal
A 1	4-5	22
A 2	3-4	22
H 1	5-6	20
H 2	5-6	30
H 3	5-6	32
G 1	2	36
Lg	3-4	44
L 1	2-3	48
L 2	2-3	38
G 2	2	4
LHG	4-5	10
LL	3-4	16
LH	4-5	40

Totaal 362

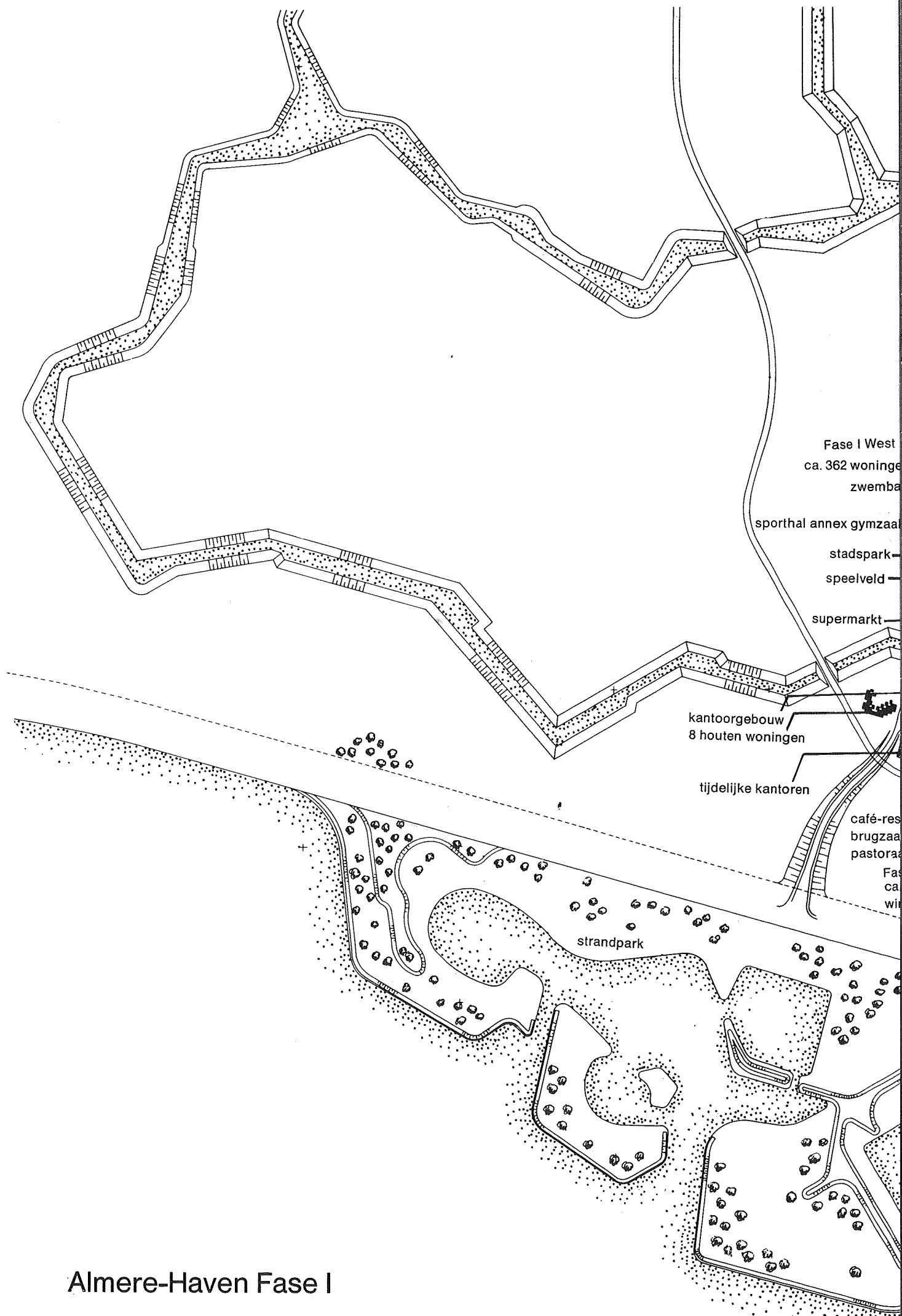
Een fragment van het woningbouwplan Fase I West;
het ontwerp is van ir. A. Mastenbroek

Fase I Noord

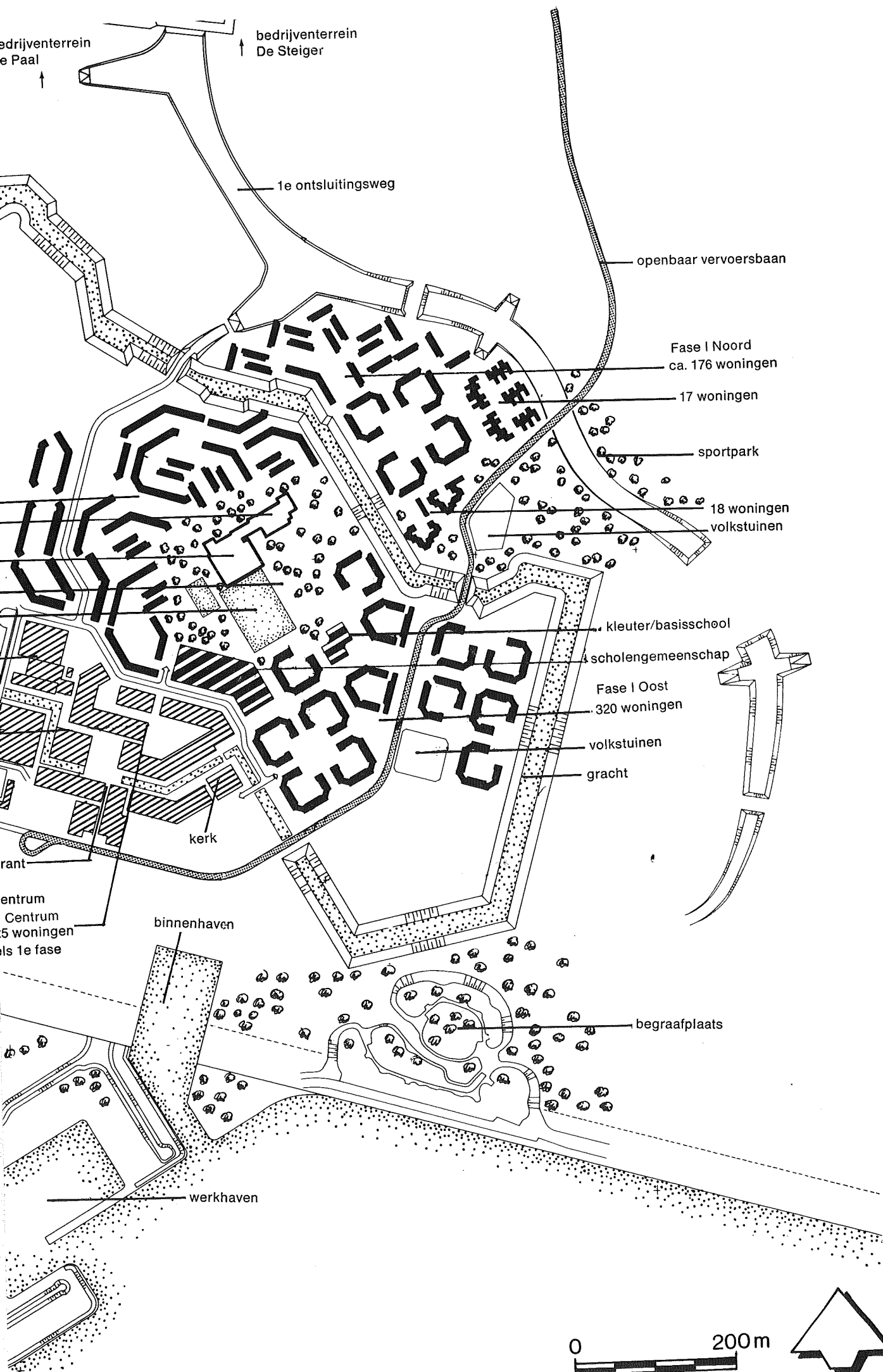
Ten noorden van het park en de gracht ligt een wijk met zo'n 200 woningen. De woningen in halfgesloten bouwblokken zijn ontworpen door J. v. Stigt; de woningen in korte rijtjes zijn van A. Mastenbroek. Verder liggen hier 2 gebiedjes met resp. 17 en 18 woningen in de koopsector.

Een paar terreintjes (van $\pm 500 \text{ m}^2$) worden opengehouden. Wanneer er bij de bewoners behoefte aan is, kunnen daar ontmoetingsruimten (crèche, hobbyruimte, buurthuis enz.) worden geplaatst in de vorm van bijvoorbeeld verplaatsbare, schakelbare houten ruimten.

Woningtypes		Type	Aantal kamers	Aantal
Fase I Noord	Van Stigt	A	4	48
		B	4	6
		B 1	5	2
		E	3	28
		G	6	4
		GP	4	6
	Mastenbroek	A 1	4-5	16
		A 2	3-4	16
		A 3	4-5	18
		A 4	3-4	18
		H 1	5-6	6
		L 2	2-3	6
		LH	4-5	2

Almere-Haven Fase I

Werken naast wonen

Almere wordt een woon- en werkstad midden in een rijk geschakeerd recreatiegebied. Het plan biedt plaats aan bedrijven en instellingen met totaal verschillende wensen en eisen ten aanzien van de ligging. Het groeitempo biedt perspectief voor een omvangrijk en gevarieerd arbeidsaanbod.

Voor geheel Almere wordt er naar gestreefd de beroepsbevolking — de mensen die willen en kunnen werken — niet meer dan 10% te laten afwijken van de aanwezige werkgelegenheid. Dat wil niet zeggen, dat hooguit 10% van de beroepsbevolking zal forensen. Dit percentage zal — zeker in het begin — hoger liggen. De ligging van Almere ten opzichte van de Randstad werkt immers forensisme in de hand.

Enerzijds zullen niet alle personeelsleden van bedrijven, die zich in Almere vestigen, meeverhuizen en anderzijds zal niet iedereen die zich in Almere vestigt zijn baan in Amsterdam of het Gooi willen opzeggen. Desondanks is het de bedoeling op langere termijn in Almere zoveel en zozeer gevarieerde werkgelegenheid te creëren, dat onnodig forensisme wordt voorkomen.

Vestigingsmogelijkheden

Almere biedt 5 verschillende vesti-

gingsmogelijkheden met de daarbij behorende typen van arbeidsplaatsen nl.:
1 grote bedrijfsterreinen aan de buitenkant van het stedelijk gebied

speciaal bestemd voor bedrijven die veel ruimte per arbeidsplaats nodig hebben. Een van deze terreinen ligt aan het toekomstige Oostvaardersdiep, twee andere aan de poldervaarten. In 1977 zal aan de Lage Vaart een gedeelte van dit bedrijvenpark 'De Vaart' gereed zijn.

2 kleine bedrijfsterreinen aan de rand van de kernen

bestemd voor meer arbeidsintensieve bedrijven. De kleine terreinen zijn in het algemeen aan de stadsautowegen geprojecteerd; enkele komen aan vaarwater te liggen. Deze terreinen zullen goed bereikbaar zijn, zowel per auto als per bus (vrije baan).

Dergelijke terreinen bij Almere-Haven zijn 'De Steiger' en 'De Paal'.

3 terreintjes en afzonderlijke kavels binnen de kernen

speciaal bestemd voor kleinere bedrijven, instituten, kantoren e.d. die prijs stellen op vestiging in het woongebied.

4 kleinere centra

in de kernen die vanzelfsprekend verkeersknooppunten vormen waarin van

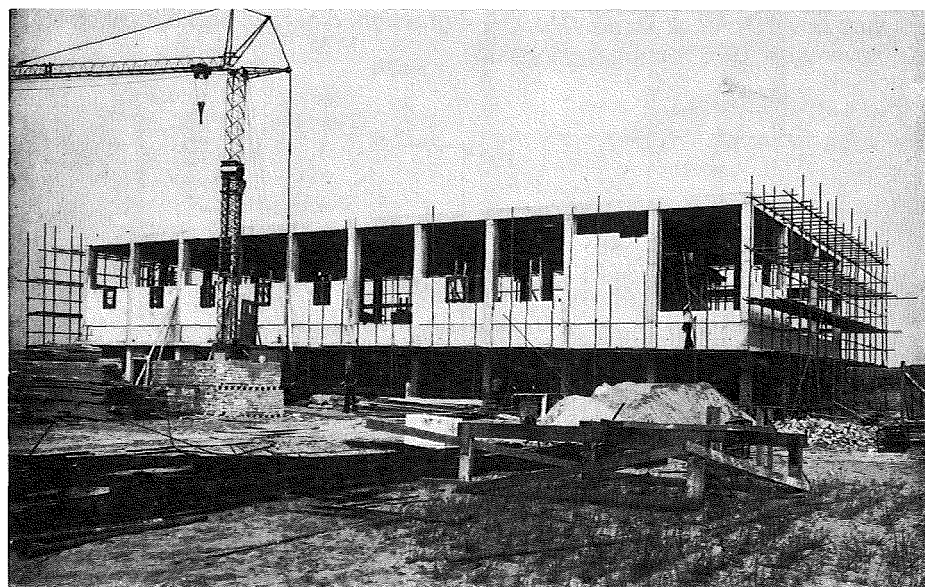
Al in 1974 begon de bouw van de telefooncentrale op het bedrijventerrein De Paal

alles te doen en te vinden is. Hier komen mogelijkheden voor bedrijven en instellingen, die erg dicht bij de bezoekersstromen en bij andere bedrijven en instellingen gevestigd willen zijn.

5 het hoofdcentrum van Almere

in de tweede en grootste kern van Almere bij een centraal station.

De telefooncentrale, een klein jaar na de eerste paal

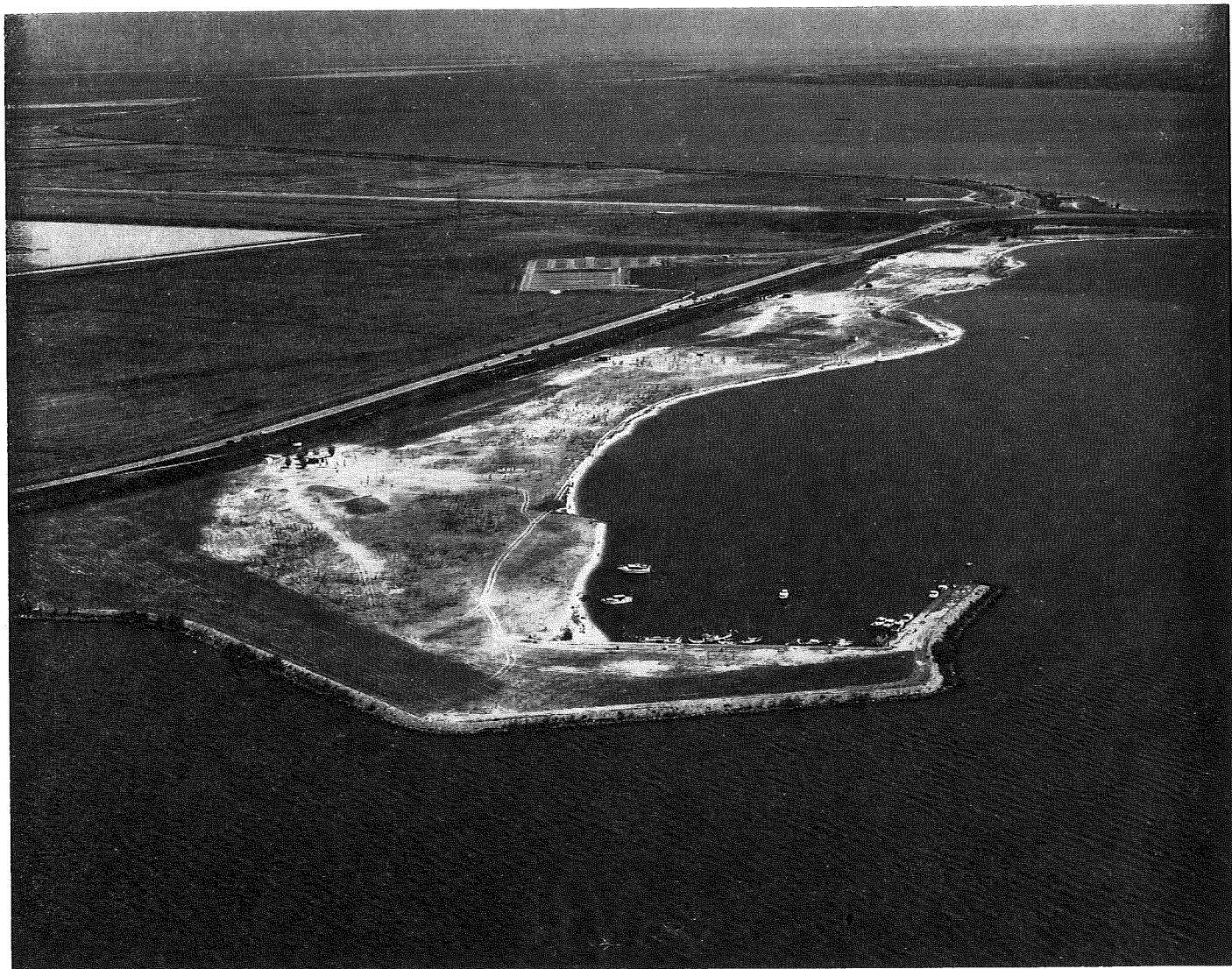

De Paal en De Steiger

Al in 1974 is begonnen met de bouw van een telefooncentrale op het bedrijventerrein De Paal. Dit gebouw is inmiddels in gebruik genomen.

De Steiger ligt aan de hoofdontsluitingsweg. In januari 1977 was ruim de helft van dit terrein uitgegeven. De eerste bedrijven zijn inmiddels met de bouw begonnen. Op dit industrieterrein komt een busremise voor het openbaar vervoer. De bussen van de Flevodienst onderhouden vanaf de komst van de eerste bewoners regelmatige verbindingen met Amsterdam, het Gooi en Lelystad. In de loop van 1976 kwam een groot gedeelte van de vrije baan voor het openbaar vervoer binnen Almere-Haven gereed.

Recreatie

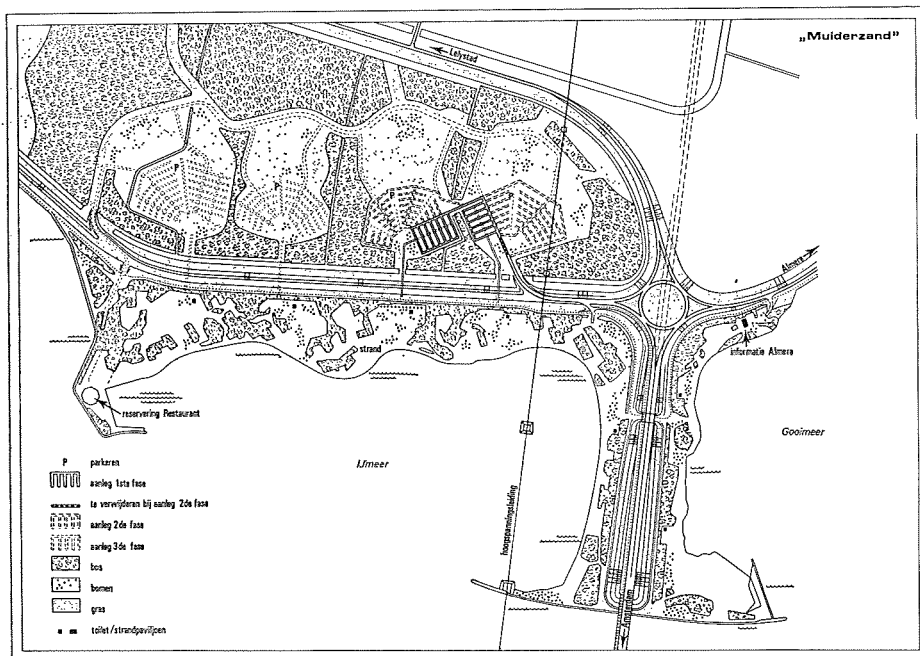
Het strand Muiderzand ligt aan het IJmeer tegenover Muiderberg

Feestelijke opening Muiderzand

Lekker spelen op het strand

Plattegrond Muiderzand

Recreatiemogelijkheden

Nog voordat de eerste woningen klaar zijn, is Almere al bij een groot aantal mensen als recreatiegebied bekend en in gebruik. Velen rijden er voor hun plezier rond; het strand is volop in gebruik, langs de dijken wordt gevist en de natuurliefhebbers kunnen er hun hart ophalen bij het bekijken van de vogels in de natuurgebieden en moerassen.

Kinderen van de Lutherschool uit de Amsterdamse Kinkerbuurt namen in juni 1975 het eerste strand bij Almere, het Muiderzand, in gebruik. Het Muiderzand (35 hectare) ligt aan het IJmeer tegenover Muiderberg.

Direct al veel bezoekers

Het strand trok direct al veel bezoekers. De totale capaciteit bedraagt zo'n 25.000 personen. Op het strand zijn vier sanitaire gebouwen geplaatst, aangesloten op een rioleringsstelsel. In deze gebouwen zijn toiletten, douches en kleedcabines ondergebracht. Een toilet is geschikt voor rolstoelgebruikers. De sanitaire voorzieningen en de parkeergelegenheid (nu voor 875 auto's) kunnen nog aanzienlijk worden uitgebreid. Verder is er een strandpaviljoen.

Volkstuinen

Evenals elders in Flevoland worden in Almere visplaatsen aangelegd. Verder wordt gewerkt aan een complex recreatietuinen ('volkstuinten') voor Amsterdammers ten oosten van Almere-Haven. Ruim 360 tuinen van ieder 300 m² komen in een parkachtig gebied met fiets- en wandelpaden. Het eerste groen is hier al geplant.

De recreatievoorzieningen zullen de eerste jaren vooral worden gebruikt door bewoners van het gebied rondom Almere: Het Gooi en Amsterdam. Geprobeerd wordt de voorzieningen, voor de Almere-bewoners, al voordat zij gebruikt worden, te voorzien van een aantrekkelijke beplanting. Dit is bijv. het geval met een waterpark, waar bijzondere flora en fauna tot ontwikkeling kunnen komen, en zuigerplaspark en enkele watersportvoorzieningen.

Eind januari 1975 is een begin gemaakt met de aanleg van een werkhaven en het opspuiten van voorlanden bij Almere-Haven. Zowel de haven als de voorlanden, in totaal 20 ha krijgen met tussentijd een recreatieve bestemming. De recreatiegebieden voor de Almere-bewoners zullen te voet of op de fiets gemakkelijk bereikbaar zijn. Naast kleine voorzieningen zoals een kinder-

boerderij, een manege, picknickplaatsen, speelweiden en dagkampeerterreinen staan ook grote voorzieningen als bossen, natuurterreinen en zeilplassen op het programma.

Het landschap

Almere wordt een stad omgeven door ruim vaarwater en een flinke dijk. In het stadsgebied liggen nu nog maar een paar kanalen, een enkele ontginningsweg en tot aan de einder riet en koolzaad. Maar de ontwikkeling van een nieuw landschap is in volle gang. Een landschap dat vorm en karakter zal krijgen door de manier waarop de mensen het gaan gebruiken.

Almere wordt een stad voor veel mensen. Vogels van diverse pluimage, mensen met zeer uiteenlopende behoeften en wensen. Daarom is al eerder besloten de stad te laten bestaan uit een aantal woonkernen van verschillende grootte en functie, temidden van uitgestrekte landschappen waar bossen, waterpartijen en landbouwgebieden karakterbepalend zullen zijn. Daarmee wordt het wonen in Almere wonen in een stad waar het buitengebied een rol van betekenis zal kunnen spelen.

Bosaanleg

Zo'n landschap komt natuurlijk niet één, twee, drie tot stand. Denkend aan een geweldig beukenbos moet nog altijd worden begonnen met magere, onbeholpen sprietjes. Snel groeiende soorten kunnen dan ondertussen al wel wat luwte geven en het landschapsbeeld bepalen. Met de bosaanleg is daarom al vroeg begonnen. Een gevarieerd netwerk van waterwegen zal de komende jaren worden aangelegd. Ter completering van een speels en aantrekkelijk landschap wordt verder gedacht aan landbouw en de aanleg van natuur- en stiltegebieden.

De ontwikkeling en groei van een landschap vergt jaren. In het begin zal er nog maar weinig van te zien zijn. Maar het nu nog kale terrein heeft de mogelijkheden in zich uit te groeien tot een aantrekkelijk woon-, werk- en recreatiegebied.

Nutsvoorzieningen

Een moderne stad is ondenkbaar zonder zaken als drinkwater, gas, elektriciteit en telefoon. Voor een goed stelsel van nutsvoorzieningen is het noodzakelijk al vroeg de hoofdopzet vast te leggen. Om bij het ontwikkelen van plannen zo weinig mogelijk hinder te hebben, worden in Almere alle belangrijke kabels en leidingen in zogenaamde leidingstraten ondergebracht. Vanaf het begin zal in Almere-Haven voor gas, water en elektriciteit één centraal meldingsadres beschikbaar zijn. Verder is het de bedoeling de meterstanden zoveel mogelijk door één man gelijktijdig op te laten nemen.

Gas

Vanuit Groningen wordt door de Gasunie aardgas geleverd. De aanvoerleiding loopt langs de Hollandse Brug naar gasontvangststations in Almere-Haven en op het industrieterrein nabij het gemaal De Blocq van Kuffeler. Vanuit deze gasontvangststations wordt het gas gedistribueerd door de G.A.M.O.G.

Elektriciteit

De P.G.E.M. verzorgt op dit ogenblik de elektriciteit in het Almere-gebied

vanuit de Flevocentrale bij Lelystad. Over de definitieve elektriciteitsvoorziening van Almere en een mogelijke aftakking van een bovengrondse hoogspanningsleiding is nog geen beslissing genomen.

Binnen het Almeregebied komt een ondergrondse ringleiding.

De hoogspanningsleiding en het daarbij behorende onderstation komen omstreeks 1978 in bedrijf. Tot die tijd wordt Almere gevoed door twee kabels die langs de polderwegen liggen.

Drinkwater

Het waterleidingbedrijf van de RIJP levert het drinkwater voor Almere. Van een diepte van ca. 100 meter wordt het water opgepompt door het station Fledite, in de zuidoostlob van Flevoland. Het water wordt gezuiverd en naar reinwaterkelders bij Almere gebracht. Het leidingennet in Almere is berekend op een hoog waterverbruik (tot 180 à 200 liter per inwoner per dag).

Telefoon

Almere ligt in het telefoondistrict Utrecht. Het kengetal is 03240. Er komen telefoontoestellen met druk-

toetsen. De telefooncentrale in Almere-Haven is nagenoeg gereed. Deze centrale is voor geheel Almere bedoeld. Via een mobiele centrale kwamen de eerste verbindingen tot stand. Tussen Almere en de direct aanliggende gebieden (o.a. Lelystad) wordt het goedkope basistarief ingesteld. Ook tussen Amsterdam en Almere zal dit basistarief gelden.

Centrale-antenne-inrichting

Evenals in Lelystad zal in Almere één centrale antenne de taak van duizenden individuele T.V.-antennes overnemen.

Het CAI-net dat de P.T.T. tegelijk met de telefoonkabels aanlegt, maakt een aanbod van ca. 30 programma's mogelijk. Op deze wijze kunnen alle toekomstige ontwikkelingen zonder grote ingrepen in Almere worden toegepast.

Rioolwaterzuivering

Almere krijgt een gescheiden riooleringsstelsel. Daarbij wordt het regenwater en het afvalwater afzonderlijk afgevoerd. In de woongebieden loopt het vuile water via buizen naar centrale persgemalen. Van daaruit wordt het door persleidingen naar één rioolwaterzuiveringsinstallatie gepompt.

Deze installatie komt op het industrieterrein bij het gemaal 'De Blocq van Kuffeler'. In de eerste fase wordt gewerkt met een capaciteit van 40.000 inwonerequivalenten (i.e. = de watervervuiling van 1 inwoner in 1 etmaal).

De definitieve zuivering komt in 1978 in gebruik. Tot die tijd zal een tijdelijke installatie in bedrijf zijn, gelegen aan de Hoge Vaart bij de Muiderweg.

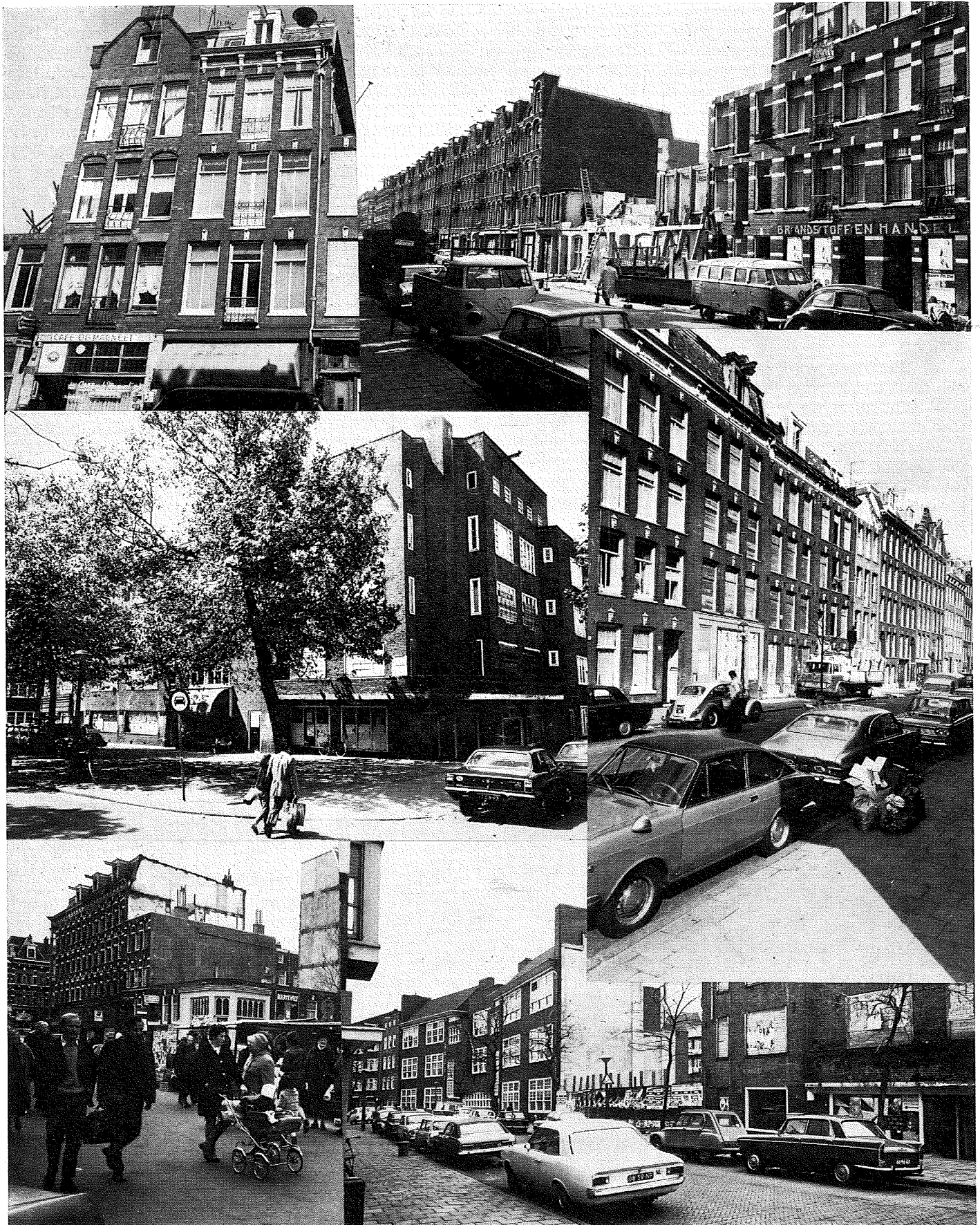
Afvalverwerking

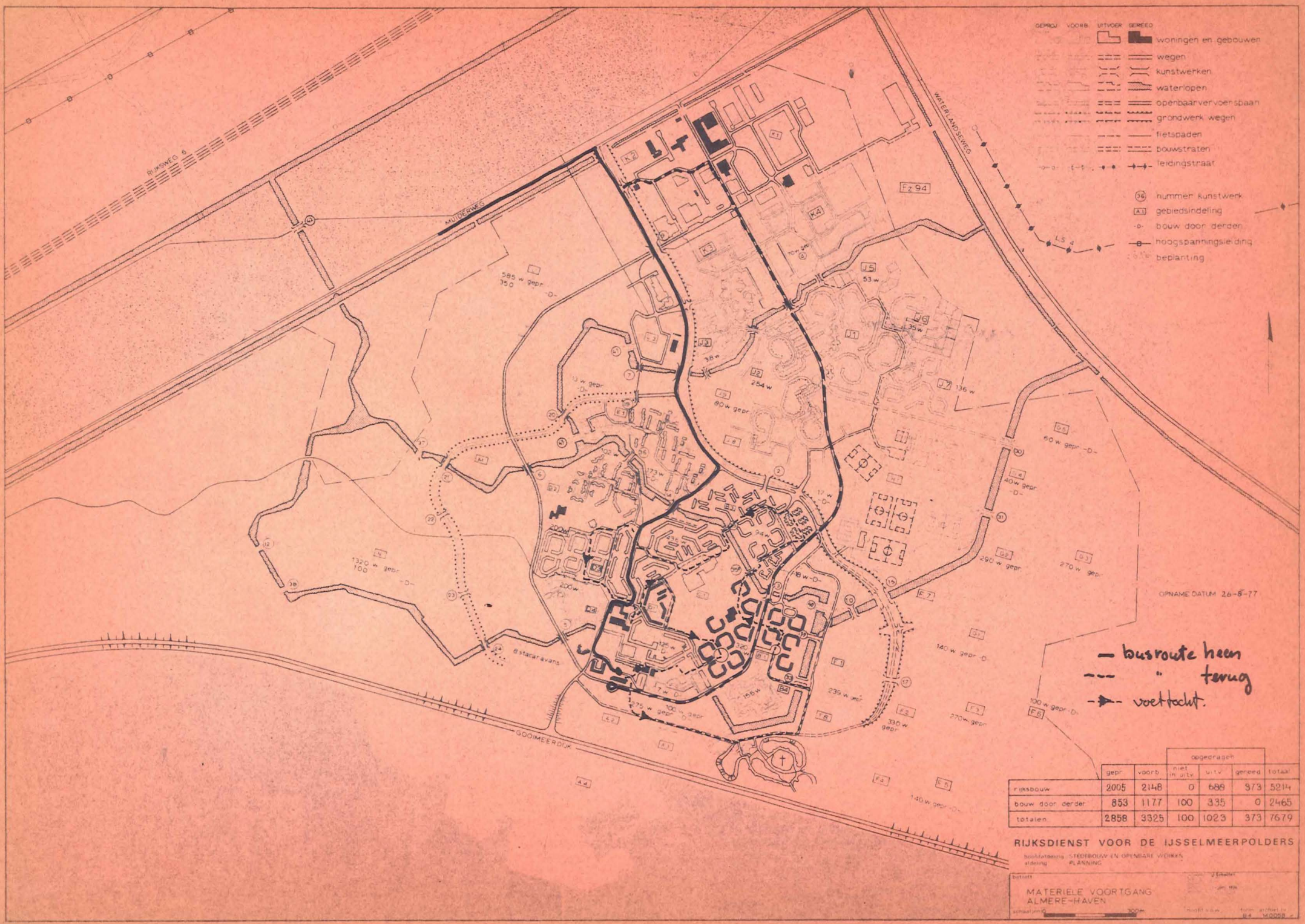
Hoewel andere mogelijkheden in studie zijn wordt voorlopig het huisvuil van Almere door vuilniswagens ingezameld. Het vuil gaat naar een stortplaats in Oostelijk Flevoland.

Na enkele jaren krijgt Almere een eigen stortplaats, waar gewerkt zal worden volgens de methode van gecontroleerd storten. Het vuil wordt daarbij voortdurend door grond afgedekt.

Het parkgebied ten westen van Almere-Haven

- GEBOUW VOORB. UITVOER GEMEED
 woningen en gebouwen
 wegen
 kunstwerken
 waterlopen
 openbaarvervoerspaan
 grondwerk wegen
 fietspaden
 bouwstraten
 leidingstraat
 nummer kunstwerk
 gebiedsindeling
 bouw door derden
 hoogspanningsleiding
 beplanting

OPNAME DATUM 26-8-77

— busroute heen
 - - - " terug
 -> voettocht.

	gepr.	voorb.	opgedragen			totaal
			niet in uitv.	uitv.	gemeed	
rijksbouw	2005	2148	0	686	973	5214
bouw door derden	853	1177	100	335	0	2465
totalen	2858	3325	100	1023	973	7679

RIJKSDIENST VOOR DE IJSELMEERPOLDERS

bestuursdienst - STEDENBOUW EN OPENBARE WERKEN
afdeling - PLANNING

Betreeft: MATERIELE VOORTGANG ALMERE-HAVEN

schaal 1:5000 300m

Verantwoording

Deze publikatie is samengesteld door de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en verschijnt als extra uitgave van Cultuurrijp, het personeelsorgaan van de dienst. Omslag: Jan Weekers. Illustraties: Bart Hofmeester, Publieke Werken Amsterdam. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders. Vormgeving en druk: Boompers drukkerijen bv, Meppel. Clichés: NNC, Groningen. Lelystad, september 1975

Eerste druk: september 1975
Tweede druk: november 1975
Derde druk: februari 1976
Vierde druk: april 1977

